

Honing keuringen

Op 9 november werd een honingkeuring voor de groep Overijssel-West gehouden, (zie januarinummer Bijen). In Bijenteelt, maandschrift van de VBBN van december staat een verslag van een regionale honingkeuring van Veluwe Noord. Beide verslagen maken duidelijk dat ondanks de grote inspanningen van de organiserende verenigingen, de besturen en leden van andere subverenigingen het gewoon laten afweten. Wat gaat er mis met honingkeuringen? De doelstelling ervan is blijkbaar niet duidelijk.

Is het een wedstrijd tussen enkele elitaire imkers die de hobby hebben overdreven kwaliteitseisen te stellen aan honing? (Velen vinden de kwaliteitseisen overtrokken). Of is het doel de kwaliteit van het produkt te verbeteren?

De kwaliteit van het produkt honing moet op een hoger peil gebracht worden, te beginnen met eisen die gesteld worden door de Keuringsdienst van Waren. Dit met het oogmerk om in een later stadium keurmerken te kunnen verlenen aan deze honing. Dit opdat deze honing kan concurreren met buitenlandse honing en de consument er zelfs een hogere prijs voor wil betalen. Dit laatste aspect was vooral te beluisteren op de laatste twee Algemene Vergaderingen van de VBBN. Het organiseren van honingkeuringen kost naast veel tijd ook veel geld. Het kost zoveel geld dat de gehele contributieopbrengst van een vereniging er in gaat zitten. Het is dan ook onbegrijpelijk dat een HB een verzoek om bij te dragen in de kosten voor een regionale keuring afwijst. Blijkbaar is het besluit van de AV dienaangaande niet eenduidig. (Groningen). Wil men kostendekkend een honingkeuring organiseren, dan moeten de inleggelden voor een keuring omhoog. Wie laat er dan honing keuren? Juist de prijsjagers. Voorbeeld van een wedstrijd voor prijsjagers is de Nationale Honingkeuring. Kosten nog moeite zijn hiervoor gespaard. Organisatorisch rammelde het grandioos. De kans dat de honing optimaal op de keuring zou verschijnen was minimaal, gezien de lange tijd en het vervoer. Wat was het doel van deze keuring?

De imker die zijn honing nu in pindakaas- en zurebommenpotten verkoopt zal per definitie niet mee doen omdat hij voor een prijs kansloos is. Ook zal hij geen goede opbouwende kritiek van een honingkeurmeester horen. Een spreker die goede voorlichting kan geven zoals de heer Hallmans uit Heumen, zal hij dan ook niet horen.

Honingkeurmerk? Forget it.

In een supermarkt (Aldi) kocht ik als uitdaging twee potten buitenlandse honing. Met mijn bescheiden

inzicht heb ik deze potten ter waarde van resp. f 2,98 en f 3,98 gekeurd. Ik moet toegeven dat zowel de vloeibare honing als de crème-honing bijzonder smakelijk was. De presentatie van de crème-honing met sluitzegel was zeer goed verzorgd. Op een honingkeuring zouden ze hoog scoren. Kortom er is goedkope buitenlandse honing te koop in de supermarkt waarvan de kwaliteit zeer goed is en misschien zelfs die van menig imker overtreft. Wat te doen met de voorraden honing, die nu reeds bij de imkers aanwezig zijn; verkopen aan het Bijenhuis? Of gaan we het aantal bijenvolken drastisch terugbrengen om de productie van niet verkoopbare honing te beperken? Zelfs de honing die we weggeven als relatiegeschenk kan niet in een goedkoop potje waarvan de vorige inhoud misschien nog te ruiken is. Het doet een beetje sarcastisch aan, maar in mijn betoog zit wel een harde kern. Het gaat niet goed met de kwaliteit en verkoop van Nederlandse Honing.

De kwaliteit te verbeteren door bijvoorbeeld;

- a. Voorlichting te geven hoe honing te behandelen.
 - b. Het stimuleren van verenigings-honingkeuringen waar door de keurmeesters voorlichting en opbouwende kritiek wordt gegeven. Dit als generale repetitie voor andere keuringen van de groep of VBBN.
 - c. Geen drempels op te werpen om deel te nemen aan een toetsing van de kwaliteit. Er moeten geen kosten aan deelname verbonden zijn.
 - d. De prijzen per klasse uit te reiken, dat wil zeggen. een oorkonde bij 98 punten en meer.
 - e. Niet het aantal bekroonde inzendingen, doch de beste individuele inzending bepalend laten zijn voor een kampioenschap. Iemand met veel bekroonde inzendingen maakt wel meer kans doch ook een enkele inzending kan dan een kampioenschap opleveren.
 - f. Dit allemaal in goede harmonie en financieel gesteund door het HB van de VBBN die zich garant stelt voor de organisatiekosten (zaalhuur, kosten keurmeesters en drukwerk).
 - g. Meer publiciteit over bekroonde honing in de pers, opdat de imker met bekroonde honing bij het publiek ook als zodanig bekendheid krijgt.
 - h. Imkers mogen de uitgereikte oorkonden alleen showen tot een jaar na het behalen ervan. De oorkonde is dan ook beperkt geldig.
 - i. Meer reclame voor Nederlandse honing bijvoorbeeld door grote stickers voor de achterraut van auto's beschikbaar stellen met bijvoorbeeld de volgende tekst: Echte honing koop je bij de imker. Hopelijk vormen deze opmerkingen een gezonde basis voor een beter beleid ten aanzien van honing.
- Geert Hahn.

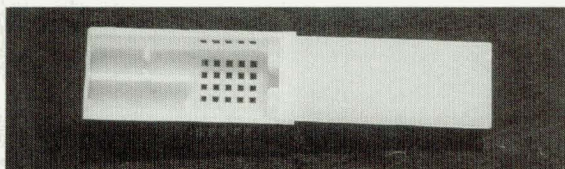

foto M.L. Boerjan

Een nieuw model moerhuisje

Het voordeel van dit nieuwe model moerhuisje, in vergelijking met de gebruikelijke moerhuisjes, is dat het aannemen van de moer door de bijen voor bijna 100% zeker is. Het kooitje heeft twee uitgangen van verschillende lengte en diameter. Het is logisch dat de korte uitlaat het eerst wordt opengevreten, maar hiervan is de doorgang zo nauw dat de bijen wel naar binnen, maar de koningin er niet uit kan. Omdat maar weinig bijen in het kooitje kunnen komen, bestaat het gevaar dat de moer wordt afgestoken praktisch niet. De bijen komen in aanraking met de koningin en nemen door likken de koninginestof op, die ze daarna verspreiden in het volk. Als na ongeveer 15 uur ook de lange gang is vrijgemaakt, kan de koningin het volk inlopen, waar ze volledig wordt geaccepteerd omdat haar feromoon reeds verspreid is. Van een extra afsluiting van de openingen hebben wij opzettelijk afgezien. Het kost de bijen in ieder geval de nodige tijd om zich een weg naar buiten te banen, maar het gevaar dat de imker vergeet het kooitje open te zetten, is naar onze ervaring tamelijk groot. En het is jammer als men bij een inspectie een dode of sterk vermagerde koningin in het nog gesloten kooitje aantreft. Ook hebben wij bewust een haakje om het kooitje aan de ramen te kunnen hangen, weggelaten. Het wordt in de regel toch tussen de ramen geklemd en het is overigens ook niet moeilijk om het met een stukje ijzerdraad vast te zetten. Het gaas van het kooitje hebben wij beperkt tot de voorzijde en de zijkanten, zodat men de kooitjes zondermeer op elkaar kan stapelen. Dit heeft twee voordelen. Op de bovenzijde is nu voldoende plaats voor een etiket (38 x 18 mm), voldoende ruimte om eventuele bijzonderheden te vermelden. Bijen en koningin kunnen niet aan elkaars poten knagen, een probleem dat niet moet worden onderschat. Zelfs wanneer men niets bijzonders aan de poten kan waarnemen, hebben wij bij bestudering onder de stereomicroscop gezien dat bij moeren die niet goed konden lopen, de tarsen verminkt waren. Een bijkomend voordeel is dat de vulopening voor de bijen 8 mm groot is, zodat ze ongehinderd het kooitje kunnen binnengaan en weer verlaten. Dit type, uit hout gemaakte, kooitjes heb ik zeven jaar

geleden van een mede-imker Berthold Mengel gekregen, die toen al enthousiast was over de goede resultaten. In eerste instantie hebben wij het kooitje vier jaar op beperkte schaal uitgeprobeerd, maar nu gebruiken wij het om bij al onze 700 volken nieuwe koninginnen in te voeren. Het is wellicht overbodig om te vermelden dat het kooitje ook als verzendblokje kan worden gebruikt.

M. Mehler, Bleckhausen

Eén algemeen bijenblad

Tijdens onze jaarvergadering bleek dat er in onze vereniging grote tevredenheid bestaat over het feit, dat er nu in Nederland één bijenblad voor alle imkers is. We hebben jarenlang op het enquêteformulier van de NCB als wens ingevuld: a.u.b. één algemeen Nederlands bijenblad. Nu het zover is lijkt het ons gewenst onze dankbaarheid daarover tot uitdrukking te brengen. De vergadering heeft mij dan ook nadrukkelijk gevraagd u te feliciteren en te danken voor alle inspanningen. Over de kwaliteit zijn wel enkele meningen geuit. Over het algemeen positief. Persoonlijk ben ik van mening dat de kwaliteit veel beter is dan het blad dat in het verleden door de drie 'zuidelijke' bonden werd uitgegeven. Wat de vormgeving betreft voorzie ik in de toekomst echter wel een probleem. De plaats van de pagina-aanduiding zo ver naar de rand kan straks bij het inbinden (en dus bij het snijden van het boekblok) betekenen, dat er een deel zou wegvalen, hetgeen zeer ongelukkig zou zijn. Naar aanleiding van het verzoek van redacteur Ton Giessen om een oordeel over het maandblad kan ik u verzekeren dat het derde nummer al veel beter was dan het eerste. Namens de leden van bijenhoudersvereniging De Langstraat, J. van de Walle.

Lezenswaardige artikelen

De inhoud van Bijen is zeker niet minder geworden. Nog steeds lezenswaardige en duidelijke artikelen over het imkeren in al zijn facetten. Prettig is ook eens wat publicaties aan te treffen van mij tot nu toe onbekende personen, dankzij de 'samenvoeging' van de diverse redacties tot één nieuwe redactie. Met het maken van een 'summary' (helaas nog niet onder alle artikelen) probeert de redactie terecht het maandblad onder de aandacht te brengen van niet Nederlandse imkerorganisaties. Lijkt me prima. Dan de omslag en de lay-out. Prima, een duidelijke verbetering t.o.v. het 'Groentje'. Strak, eigentijds, een vormgeving die aansluit bij het moderne imkeren.

Imkeren op basis van kennis verzameld door wetenschappelijk onderzoek. Kortom, het nieuwe maandblad 'Bijen' is voor mij de weg ingeslagen van de toekomst. Een toekomst waarin ik graag 'Bijen' zal blijven lezen. Een modern blad waarin gelukkig ook af en toe artikelen met een nostalgische tint te lezen zijn.

T. van Wanum, Rotterdam.

Laboratoriumcentrifuge

Hiermee wil ik reageren op het artikel 'Stuifmeel' in het maartnummer. Het onderstaande kan echter ook gelden voor 'Kunstmatische Inseminatie' en 'Propolis'. Een pittig artikel, geleerd maar populair (bedoeld). Nu kan iedere imker stuifmeel analyseren. Iedereen heeft in z'n schuurtje wel een laboratoriumcentrifuge en een pasteurpipetje op de plank liggen. En een microscoop met ingebouwde verlichting leent hij toch even bij z'n buurman! En dan is het tellen van 20.000 tot 100.000 pollen per 10 gram een peuleschilletje.

Echter, wij imkers zijn maar eenvoudige lieden, met veel plezier in onze hobby, bereid om er van alles van te leren, maar niet gewend aan moeilijke teksten laat staan aan Engelse citaten. Trouwens, waarom staat er telkens zo'n stukje Engels achteraan? Is dat bedoeld als een kosteloze bijdrage aan het beeld, dat ons volk uit pure polyglotten bestaat? Of is het gewoon wat interessantdoenerij? Als aanvullende informatie bij het artikel is het overbodig en schiet het over de doelgroep heen. Nietemin zijn het best goeie onderwerpen, die het waard zijn onder de belangstelling van de imkers gebracht te worden. Ze bieden de imker die daar interesse voor heeft, de gelegenheid zijn traditioneel imkeren met kennis te onderbouwen. Voorwaarde is wel dat de stijl de lezer niet afschrikt en hem niet opzadelt met onhaalbare suggesties. De redactie is de kopploeg in de Tour. Ze moet wel voorop gaan, maar niet zover vooruit dat het peloton de weg kwijt raakt.

A.L. van de Burgt, Deurne.

K. I. ook bij de bij

De zuilen zijn in de krantekolommen teruggekeerd. Als toppunt van verzuiling voerde men in het verleden de geitfokkersverenigingen van diverse nominatie aan, maar de bijenhouders wisten er ook van. Wisten, neen weten. Behalve de in 1997 honderd jaar bestaande Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland zijn er nog twee imkerbonden (van de ABTB en de LLTB) en een Bond van Bijenhouders van de Noord-brabantse Christelijke Boerenbond! Er verschenen twee bijenbladen. 't Heeft een jaar van intensief

onderhandelen gekost om tot een goed bijenblad te komen', zei mij de voorzitter van de Vereniging tot Bevordering enz., P. Muntjewerf. Een bijenblad dat ook de wetenschappelijke kant naast de vragen van de praktijk behandelt. In het verleden is, voor de oorlog, korte tijd eens een wetenschappelijk tijdschrift over bijenteelt verschenen. Het bleek niet te gaan - te weinig abonnees. Langer hield een uitgever-imker, H.A. Beil te Dinxperlo in de eerste decennia van deze eeuw 'De Praktische Imker' gaande. Maar het zal nooit een vetpot, laat staan een honingpot zijn geweest. De straks honderd jaar bestaande vereniging deed om haar toen uiterst bescheiden Maandschrift in de jaren dertig een groene omslag: voortaan kende men het, zonder politieke of andere bijbedoelingen als 't Groentje. Er is dan nu eindelijk één Nederlands maandblad voor de bijenteelt, Bijen, 32 pagina's per keer, vrucht van het samengaan van het Maandschrift en het maandblad Bijenteelt. De wetenschap komt al in het openingsartikel aan bod met 'Kunstmatische inseminatie in de moderne bijenteelt' door prof. dr. O. van Laere en dr. L. de Waele - Belgische geleerden. Het artikel wordt gevolgd door een 'summary' in het Engels. En over de praktijk: gesprek met de inseminator drs. Harry Dijkema te Peize.

Jaap Balk, in de Journalist, januari 1992

